

การศึกษาเรื่อง “ การมีส่วนร่วมของอิหม่าม ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสถานการณั้ภาคใต้: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี ” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของอิหม่ามในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสถานการณั้ภาคใต้ (2) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอิหม่ามในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสถานการณั้ภาคใต้ ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยการ ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นอิหม่ามประจำมัสยิดในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี จำนวน 190 คน ดำเนินการออกแบบสอบถาม และสามารถเก็บแบบสอบถามที่มี ความสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 120 ชุด คิดเป็นร้อยละ 63.12

ผลการศึกษา

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของอิหม่ามในการศึกษาสภาพปัญหาคความขัดแย้งใน สถานการณั้ภาคใต้พบว่า อิหม่ามมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้ง และการแก้ไขปัญหาค ตลอดจนมีการรับรู้ถึงผลกระทบจากความขัดแย้งในสถานการณั้ภาคใต้ในระดับมาก แต่มีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในระดับปานกลางไม่ว่าในเรื่อง 1) การแสดงความคิดเห็นต่อ สถานการณั้ความขัดแย้งในสถานการณั้ภาคใต้ 2) การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ในสถานการณั้ภาคใต้

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของอิหม่ามในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสถานการณั้ ภาคใต้ จากการทดสอบสมมติฐานได้แก่

1) อายุของอิหม่าม พบว่าอิหม่ามมีอายุ 20 -39 ปี จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคมากกว่า อิหม่ามที่มีอายุมากกว่า

2) การศึกษาของอิหม่าม พบว่าอิหม่ามที่มีพื้นฐานการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปจะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ได้มากกว่าอิหม่ามที่มีการศึกษาดำกว่า

3) การศึกษาสาขาศาสนาของอิหม่าม พบว่า อิหม่ามที่การศึกษาศาสนาในระบบโรงเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนต้น อิสลามศึกษาตอนกลาง และอิสลามศึกษาตอนปลาย หรือสูงกว่าจะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งมากกว่าอิหม่ามที่มีการศึกษามาจากสถาบันศึกษาปอเนาะ

ส่วนปัจจัยที่ไม่พบความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในความขัดแย้งในสถานการณ์ภาคใต้ และการรับรู้ถึงผลกระทบของความขัดแย้งของอิหม่าม

ข้อเสนอแนะ

1) รัฐบาลควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของอิหม่ามเป็นสำคัญ โดยเน้นกระบวนการที่ไม่เป็นทางการซึ่งได้รับการไว้วางใจมากกว่าการใช้วิธีการที่เป็นทางการแบบสัมมนาที่เปิดกว้าง

2) ควรปรับปรุงด้านการศึกษาซึ่งเป็นการพัฒนาคนเป็นหลัก โดยจัดระบบการศึกษาแบบคู่ขนานที่ให้ได้รับการศึกษาทั้งสาขาศาสนาและสามัญควบคู่กันไป

3) รัฐควรเร่งสร้างกระบวนการสร้างความร่วมมือ โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมร่วมตั้งแต่ระดับฐานรากของชุมชนในทุกกระบวนการ เพื่อเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมความร่วมมือที่จะนำไปสู่ความร่วมมือในชุมชนต่อไป

The two objectives of the study were 1) to investigate the participation of Imams in solving the conflict situation in the south and 2) to reveal the factors affecting their participation in solving the problem. The data were collected by distributing questionnaires to 190 Imams in mosques in the areas in Pattani Province. The total of 120 copies, or 63.12 percent, were returned.

The study of the level of participation of Imams in exploring the conflict situation in the South revealed that they had knowledge and understanding of the conflict and the solution, and were aware of the impacts at a high level. However, the only moderately participate in 1) expressing their opinions on the conflict situation and 2) determining some way to solve this problem.

Hypothesis Testing

When the hypotheses were tested, the following were found.

- 1) Imams who were 20-39 years old participated in solving the problem more than those who were older.
- 2) Imams who finished secondary school or higher participated in solving the problem more than those who had lower education.
- 3) Imams who studied Islam in the school system from the primary, the intermediate and the advanced level participated in solving the problem more than those who graduated from Por-nao.

The factors that had no relationship with their participation in solving the problem were knowledge and understanding of the conflict situation in the South and awareness of the impact of the conflict.

Recommendations

- 1) The government should support Imams in participation in solving the problem by emphasizing the informal process, rather than the formal process of wide-open seminars, as the former gains more trust.
- 2) Education as human development should be improved. The Curriculum should include both religious study and formal study.
- 3) The government should accelerate the process of building cooperation, with emphasis on "activities for all" that people at all levels of the community can participate in, thus creating the cooperation behavior in solving the conflict problem.